

HAVA KİRLİLİĞİNE SON KONGRESİ

19_20 MART SAAT:10 00

**MAKİNA MÜHENDİSLERİ ODASI SALONU
SELANİK CADDESİ NO 76**

tertıp komitesi

TÜTED İKD, KİMYAGERLER DERNEĞİ,

ANKARA HALKINA ÇAĞRI

Hepimizin, hergün işe giderken, duraklarda otobüs ve dolmuş beklerken, evimizi havalandırmak için pençereyi açarken, yanılıp da balkona çamaşır asarken, çarşı pazar dolaşırken, kısacası yaşantımızın her anında, somut olarak önce ağızımızda, sonra boğazımızda, giderek ciğerlerimizde hissettiğimiz "HAVA KİRLİLİĞİ" her geçen gün tüm canlıların yaşamlarını ölümlle tehdit etmektedir.

ANKARA'DA YAŞAMA HAKKI İSTİYORUZ

Bir takım çıkar gruplarının kâr hesapları uğruna solumak zorunda bırakıldığımız kentimiz havasındaki kirletici çokluğu, onbinlerce insanın ani olarak ölümüne neden olan YOĞUN HAVA KİRLENMESİ için gerekli sınırı çoktan aşmıştır. Durgun hava koşullarının yeterli sürece uzaması ile Ankara halkının kitleler halinde ölümü her an görülebilir. Hava kirliliğinin ölümcül etkisinin yanında, her geçen gün sağlığımızın biraz daha kaybolmasına neden olan UZUN SÜRELİ ZEHİRLEME etkisi de vardır. Sürekli öksürükler, sık sık görülen çocuk düşürmeler, gereksiz sinirlenmeler, bitkinlikler, halsizlikler, boğazlarımızdaki yanmalar, bebelerimizin körpecik ciğerlerinden çıkan hırıltılar hava kirliliğinin hep bu etkisi yüzünden oluşmaktadır.

YÖNETİCİLER UYUYOR MU?....

Bugüne dek yapılan çeşitli girişimlerle, ilgililere, sorunun yaşamsal önemi konusunda bir çok uyarılarda bulunulmuştur. Fakat hiç bir yetkili merci bu uyarılara kulak asmamaktadır. Bu ilgisizliğin nedeni, yetkili mercileri elinde bulunduran egemen güçlerin kâr hesapları uğruna, insan sağlığının bir kenara itilmesinden kaynaklanmaktadır.

BOZUK DÜZEN NEFES ALDIRMIYOR

Ankara halkı şu gerçeği iyi bilmelidir. Ülkemizde hava kirlenmesine karşı, yetkili mercilerce hiç bir ciddi ve köklü çalışma yapılmamıştır ve yapılmamaktadır. Yapılan tek şey, her gün somut olarak hissettiğimiz kentimizin bu pis havasını bilimsel dayanaklardan yoksun ölçümlerle saptamaktır. Ayrıca, dağlara vantilatör ve kentin üzerine borular yerleştirme, arazileri siyaha boyama, ev bacalarına filtre takma gibi soruna, gerçekçilikten uzak özünde halkın gözünü boyama amacını güden önerilerle yaklaşmaktadırlar. Bütün bu önerilerde, önce havanın kirlenmesine izin verilip, daha sonra da kirlenen havayı temizleme yoluna gidilmektedir. Nedense özünde halkımıza çok daha ucuza mal olan, havayı pisletmeden önce kirliliği önleme yolu hep göz ardı edilmektedir. İnsanı önce hastalandırıp, sonra tedavi etme yoluna giden

sağlık politikasında da aynı yaklaşım görülmektedir. Soruna, halkın çıkarına uygun önerilerle yaklaşmak sistemin gereği yapılmamaktadır.

HAVA KİRLİLİĞİNE SON

Biz aşağıda isimleri belirtilen kuruluşlar olarak, sorunun gerçek, sınıfsal özünü ortaya çıkaracak ve halkın çıkarına en uygun olan köklü ve gerçekçi çözüm önerilerinde bulunacak halka açık bir kongre düzenlemekteyiz. "HAVA KİRLİLİĞİNE SON" adlı halka açık kongremiz 19-20 mart 1977 tarihlerinde, Makine Mühendisleri Odasında (Selanik Caddesi No: 76 Kızılay-ANKARA) Saat 10.00'da başlayacaktır.

HAVA KİRLİLİĞİ KADER DEĞİLDİR

Yapılacak kongrenin sonuçlarının yetkili mercilerce kabulü, Ankara halkının etkin bir baskı grubu oluşturarak, soruna sahip çıkması ile olanaklıdır. Yetkili mercileri elinde bulunduran egemen güçler, halkın zorlaması olmadan, soruna gerçekçi olarak yaklaşmayacaklardır. Soruna sahip çıkmak ve egemen güçlere karşı bir baskı grubu oluşturmak için TÜM ANKARA HALKINI kongremize çağırıyoruz. Uğraşımızdaki başarı sizin katılımlarınızla gerçekleşecektir.

DÜZENLEYEN KURULUŞLAR

TÜTED

ANKARA ŞUBESİ
SEKRETERİ

NAMIK K. DÖLENEKEN

Kimyagerler Derneği

BAŞKANI
MUSTAFA DÖŞEMECİ

İlerici Kadınlar Derneği

ANKARA ŞUBESİ
Y.K. ÜYESİ
HÜLYA DERELİ

Namik Kemal

M. Döşemeci

Hülya Dereli

HAVA KİRLİLİĞİNE SON KONGRESİ

G Ü N D E M

19 Mart Cumartesi Saat 10.00

I-SORUNUN ÖNEM VE BOYUTLARI

Oturum Başkanı: Dr. Aşşe Erzan (IKD)

A-Demokratik Kuruluşların Mesajları

DİSK Bölge Temsilciliği, Halkevleri, TÖB-DER, TUS-DER, TUM-DER, IKD

B-Hava Kirliliğinden en çok kimler etkileniyor?

Dr. İrem Acaroğlu

II-HAVA KİRLİLİĞİNİN TARİHSEL GELİŞİMİ

Oturum Başkanı: Hasan Akyar (TÜTED)

A-Hava Kirliliğinin Tarihsel Gelişimi ve Kapitalist ve Sosyalist Sistemlerin Konuya Yaklaşımları

Kimyagerler Derneği

B-Türkiye'de Şimdiye Değın Yapılan Çalışmalar

Prof. Dr. Celal Ertuğ, (Hv.Kırl. İle Savaş Der. Baş.)

Prof. Dr. Erol Uluğ (ODTÜ Çevre Müh. Böl.)

Saat: 14.00

III-ANKARA ve HAVA KİRLİLİĞİ

Oturum Başkanı: Mustafa Döşemeci(Kimyagerler Derneği)

A-Meteorolojik Etkenler

Yrd. Prof. Dr. Yurdanur Tulunay (ODTÜ Fizik Bölümü)

B-Ankara'da Hava Kirliliğinin Kaynakları ve Nedenleri

1.Ulaşım Sorunu ve bunun neden olduğu kirlilik

Dr. Mete Enuysal (ODTÜ Çevre Müh. Böl.)

2.Ulaşım, Konut ve Yakıt Sorunu, Yerleşim Yoğunluğu ve neden olduğu kirlilik
Hasan Akyar(IMO)

C-Bilimsel ve İdari Örgütlenmeler

Prof. Dr. Necip Berksan

D-Ankara'da Yapılan Bilimsel Çalışmalar

1.Dr. Abdullah İleri (SSYB)

2.İnci Gökmen(Kimyagerler Derneği)

3.İlhan Ölmez(ANAM)

20 Mart Pazar Saat 10.00

IV-HAVA KİRLİLİĞİNİN ETKİLERİ

Oturum Başkanı: Dr. Özen Arat(ATO)

A-Hava Kirliliğinin Sağlığa Zararları

Dr. Cengiz Başkaya(ATO)

B-Hava Kirliliğinin Ekonomik Etkileri

Hasan Akyar(TÜTED)

C-Çevre Kirliliğinin Temel Nedenleri

Doç. Dr.Osman Nuri Koçtürk (Genel-İş Sendikası Danışmanı)

Saat: 14.00

V-ÇÖZÜM ÖNERİLERİ-AÇIK OTURUM

Oturum Başkanı: Dr. İlhan Tekeli

Katılanlar: Vedat Dalokay(Ankara Belediye Başkanı)

Prof. Dr. Fehmi Yavuz(SBF Öğretim Üyesi)

Av. Niyazi Ağırmaslı(Çağdaş Hukukçular Derneği)

Hasan Akyar(TÜTED)

İlhan Tomanbay(Genel-İş Sendikası Eğitim Araştırma Uzmanı)

İlhan Akalın(Sosyal-İş Sendikası Eğitim Sekreteri)

Mustafa Döşemeci(Kimyagerler Derneği)

Dr. Aşşe Erzan (İlerici Kadınlar Derneği)

Makina Mühendisleri Odası

Kimya Mühendisleri Odası